

Eşit Haklar için İzleme Derneği

AYRIMCILIĞA GÖZ YUMMAYIN! İrk veya Etnik Ayrımcılığı İzleme Bülteni 15 Ocak-15 Mart 2015

Merhaba,

ESHİD (Eşit Haklar için İzleme Derneği) 2010 yılında kurulan hak temelli bir sivil toplum örgütüdür. Temel olarak, insan hak ve özgürlüklerinin herkes için tanınması ve eşit fırsatlarla sağlanmasını hedefleyen ESHİD'in yegane çalışma alanı; ayrımcılığın önlenmesi, insan hakları ve farklılıklara saygının geliştirilmesi ve demokratik bir toplumun yaratılması için izleme ve raporlama çalışmaları yapmaktır.

ESHİD Mayıs 2014'ten bu yana ırk ve etnik kökene dayalı ayrımcılıkla mücadele etmek amacıyla Türkiye'de ulusal ve yerel medyaya yansıyan ayrımcılık vakalarının kaydını tutmaktadır. Ayrımcılık karşıtı yasaların son derece yetersiz olduğu, ırk veya etnik temelde ayrımcılığın yok sayıldığı ve hiçbir etkili hak arama mekanizmasının bulunmadığı Türkiye'de karar alıcıları etkilemek ve sorunu görünür kılmak için 2015 yılı boyunca izleme çalışmalarımızın sonuçlarını kamuoyuyla paylaşmayı hedefliyoruz.

Aşağıda ihlalle karşılaşılan farklı hak alanlarına ilişkin seçilmiş vaka örneklerine ulaşabilirsiniz. Umuyoruz ki bu kayıtlar ırk veya etnik kökene dayalı ayrımcılığın ortadan kaldırılması mücadelesinde hepimize temel bir veri oluşturur. İlgili döneme ait tespit edilen vakaların tam bir listesine [websayfamızdan](#) ulaşabilirsiniz.

İrkçi Saldırıları

- İrkçiliğe Geçit Yok İnisyatifi'nin Kadıköy'de 22 Şubat günü "Ermeni terörüne lanet" adı altında yapılacak ırkçı mitinge karşı açtığı standı saldırı düzenlendi.
["Kadıköy'de İrkçilik Karşıtı Standa Faşist Saldırı"](#)
- Erzurum, Aşkale'nin İşgalden Kurtuluşu Törenleri İrkçiliğe Sahne Oldu:
["Aşkele'de 'temsili' ırkçılık!"](#)
- Kürt öğrencilere yönelik ırkçı saldırılar:
["Ege Üniversitesi Öğrencileri: Can Güvenliğimizden Endişeliyiz"](#)
["Sivas'ta Kürt öğrencilere Ülkücü saldırı"](#)
["Polatlı'da Kürt Öğrencilere İrkçi Saldırı"](#)
["Bozok Üniversitesi'nde Kürt Öğrenciler Her an Linç Edilebilir"](#)

Nefret Söylemi

- Provakatif gruplar, 22 Şubat'ta Kadıköy'de yapacaklarını duyurdukları "Ermeni terörüne lanet" mitingi yaklaşırken hazırladıkları nefret söylemi içeren bildirileri esnafa dağıtıp ırkçı duvar yazılamaları yaptılar.
["Kadıköy Esnafına İrkçi Bildiri Dağıtıldı"](#)

- "Genç Atsızlar" isimli bir grup Muğla, Manisa ve Ordu gibi şehirlerde Ermenilere yönelik nefret söylemi içeren afişler hazırlayıp astı.
["İrkçı Afişte 1915 İtirafı!"](#)

Sığınmacı ve Göçmenler

- Kumkapı Yabancılar Şubesi'nde tutulan [mülteciler plakası kapalı bir otobüsle Gaziantep'e götürülüyorlar.](#)
- Afgan Mülteci yaşadığı [ayrımcılık ve zorluklar nedeniyle intihar etti.](#)
- Irak'taki IŞİD zulmünden kaçarak Türkiye'ye sığınan [Türkmenler iş ve ev ararken: sağlık ve eğitim hizmetlerinden yararlanmak isterken ayrımcılıkla karşılaşıyorlar.](#)

Eğitim ve Anadil Hakkı

- Seyhan Belediyesi Evlendirme Dairesi'nde nikâh kıymak isteyen Rojavalı çift, [nikâh memurunun "Kürtçe diye bir dil yok, ben böyle bir dil duymadım" sözleri ile ırkçı tutumuna maruz kaldı.](#)
- Milli Eğitim Bakanlığı'nın gayrimüslim okullarına öğrenci kaydı için esas aldığı [soy kodu uygulaması bir kez daha mahkemelik oldu.](#)
- Karayazı'da, Bayraktar İlköğretim Okulu'nda görev yapan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenin, dersinde [Kürtçe konuştuğu için öğrencisine şiddet uyguladığı](#) iddia edildi.
- Vakıflar Genel Müdürlüğü, yüzlerce yıl vakıf bünyesinde faaliyet gösteren okulların, vakıflardan ayrı birer şirket hâline gelmelerini istedi. Bazı [Ermeni okulları, denetim ve vergi cezaları ile karşı karşıya.](#)

Sağlık Hakkı

- IŞİD saldırıları sonrası Türkiye'ye göç eden [Ézidilere sağlık haklarından yararlanmada büyük engeller çıkarılıyor.](#)
- İSTANBUL'da görev yapan 5 bin eczane, devletin ilaç paralarını ödememesi ve eczane başına 100-150 bin lira alacaklarının bulunmasını neden göstererek, [Suriyeli hastalara ilaç vermeme kararı aldı.](#)

Barınma Hakkı

- Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde, çadır kurarak yerleşen [Roman vatandaşlar, güvenlik gerekçesiyle zorla ilçe dışına sürüldü.](#)

İstihdam

- HDP Trabzon İl Örgütü Eşbaşkanı Pelin Şirin partinin kuruluşunun ilanından hemen sonra "Fikirlerinin dershaneye zarar verdiği" gerekçesiyle işten çıkarıldı. ["HDP'yi kurdu, işinden oldu."](#)

Dava Takibi

ESHİD Türkiye'de "İrk veya Etnik Kökene Dayalı Ayrımcılığın İzlenmesi Projesi" çerçevesinde aynı zamanda dava takibi yapıyor. Aşağıda bu davaların bazılarının güncel özet bilgisini bulabilirsiniz:

Mahir Çetin Davası

Antalya'nın Kaş ilçesinde 03.09.2014 tarihinde öldürülen Kürt işçi Mahir Çetin davasının ilk duruşması Antalya Elmalı Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapıldı. M. Çetin cinayetindeki ırkçılık şüphesi, gerek polis soruşturması gerekse savcılık aşamasında etkili biçimde sorgulanmadı. Davada biri tutuklu 5 sanık kasten adam öldürme ve basit yaralama" iddiasıyla yargılanıyor.

Sanık ifadelerin alındığı ilk duruşmada cinayetin işlendiği gece M. Çetin ile birlikte olan arkadaşları saldırganların kendilerine "o. çocukları, pis Kürtler, sizi buraya getirenin de getirmeyinin de.." şeklinde küfürler ettiğini ifade ettiler. Mağdur avukatlarının, tutuksuz yargılanan sanıkların da suça iştiraklerinin açık olduğu gerekçesiyle yaptıkları tutuklanmaları talebi reddedildi.

Duruşmaya bir sanık avukatının "Sayın Hakim, biz Kaş'ta tüm yabancılara böyle davranırız, Kürt olmalarına ilişkin özel bir kast yoktur" sözü damga vurdu.

M. Çetin davasının 2. duruşması 27 Mart 2015 tarihinde yapılacak.

Selendi Davası

2010 yılının ilk günlerinde Manisa'nın Selendi İlçesinde gerçekleşen Roman yurttaşlara yönelik ırkçı saldırı ile ilgili Selendi Davasının 17. Duruşması 03.03.2015 tarihinde Uşak 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapıldı.

İddianameye göre olaylar 5 Ocak 2010 tarihinde saat 20.00 sıralarında başladı ve şöyle gelişti:

* Kalabalık bir grup Roman mahallesine giderek polis tutanakları, kamera kayıtları, televizyon kanallarının kamera görüntülerine göre olay anında şu sözleri sarf etti: "Bunlar buradan gidecek, yoksa biz halk olarak gereğini yapacağız. Selendi bizimdir, bizim olacak. Burası Selendi, buradan çıkış yok. Çingenerler buradan gitsin. Saldıralım, bu Romanları sürelim. Çingenerler bizim camimize, dinimize, karımıza, kızımıza küfür ediyor, bunları burada istemiyoruz. Öldürelim..."

* Kalabalık, gece Romanlara ait ev, çadır ve arabalara taş ve sopalarla zarar verdi ve yakmaya çalıştı. Güvenlik gerekçesiyle Roman vatandaşlar jandarma ve polis gözetiminde evlerinden çıkarılıp Selendi İlçe Jandarma Binası'na götürüldü.

* Romanlar ayrıldıktan sonra da olaylar yatışmadı. Selendi Kaymakamı Selim Palamut, kalabalığa sakin olmaları konusunda telkinde bulundu. Ancak Kalabalık sakinleşmeyerek Romanların yaşadığı sokaklara dağıldı. Burada da olaylar devam etti. Ev, araç ve çadırlara zarar verildi. Emniyet görevlileri havaya uyarı ateşleri açtı. Olaylar sırasında altı av tüfeği ve bir kuru sıkı tabanca ele geçirildi.

* O gece sanıklardan bazıları kalabalığın önünde yürüdü, jandarmaya "Halk sinirli, önümüzde durmayın, bize zor kullanmayın" dediler. Mağdurlardan Erdal Çetin'in evine zarar verip "Bunlar buradan gidecek. Terk etmezlerse biz halk olarak gereğini yapacağız, bunlar buradan gidecek, bunlara günlerini gösterelim" diye bağırdı. Bir minibüse molotof kokteyli atıldı.

* Bir başka sanık ise kalabalığa hitaben, "Romanların buradan gitmesi gerekiyor. Bunlar bize zarar veriyor, değerlerimize küfür ediyor" diye hedef gösterirken, kolluk kuvvetlerine de "Bırakın geçsinler, niye onları koruyorsunuz, Romanları atsinlar, vursunlar, öldürsünler, Çingenerler buradan gidecek" şeklinde konuşarak halkı kışkırttı.

Dava Manisa Cumhuriyet Başsavcılığı'nın kamu güvenliği sebebiyle başka bir kente naklini istemesi ardından, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Uşak'a nakletmesi nedeniyle bu ilde yapılıyor. Davada 17. duruşma'ya gelmiş olmasına rağmen halen yakalanamayan firari sanık bulunuyor.

Duruşmada Roman Hakları Derneği davaya katılım talebinde bulundu, katılım talebi ilgili kararın bir sonraki celsede karara bağlanmasına ve firari sanık için yakalama müzekkeresi düzenlemesine karar verilerek duruşma 05.05.2015 tarihine ertelendi.

HEADER

İletişim

Eşit Haklar İçin İzleme Derneği
(EŞHİD)
Kamerhatun Mah. Hamalbasi Sok.
No:22/9 Beyoğlu, İstanbul Türkiye
| 34435 Tel.
+90212 293 6377

<http://www.esithaklar.org>

Takip Edin

Unsubscribe